ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

การศึกษาระบบการควบคุมภายในค้านการเงินและบัญชี ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผู้เขียน

ชุลีกาญจน์ ไชยเมืองคื

ปริญญา

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ชูศรี เพี้ยศิริเพชร ประชานกรรมการ อาจารย์ภูริทัต อินยา กรรมการ

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระเรื่อง การศึกษาระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระบบการควบคุมภายใน ด้านการเงินและ บัญชีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ในการประเมินแนวปฏิบัติตามระบบ โดยการเปรียบเทียบ กับระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ.2544 หรือตามแนว COSO วิธีการศึกษาเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ผู้บริหารระดับมหาวิทยาลัยและ ระดับคณะ คณะกรรมการจัดวางระบบการควบคุมภายใน คณะกรรมการตรวจสอบภายใน เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี และได้ศึกษาหลักการ แนวปฏิบัติ ขั้นตอน และแบบฟอร์มการดำเนินงานของระบบการควบคุมภายในด้านการเงินและบัญชีเพื่อทราบ ระบบการควบคุมภายในในด้านการเงินและบัญชี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดวางระบบการควบกุมภายในโดย อาศัยข้อปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและแนวปฏิบัติของส่วนราชการ กำกับอยู่ในทุกขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี และมีการตรวจสอบการปฏิบัติงานโดยคณะกรรมการ ตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัย ซึ่งระบบการควบกุมภายในของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้มีความสัมพันธ์กับกระบวนการควบกุมภายในตามแนวคิด COSO 5 องค์ประกอบคือ สภาพแวคล้อมของการควบกุม การประเมินความเสี่ยง กิจกรรมการควบกุม สารสนเทศและการ สื่อสาร การติดตามและประเมินผล จากการประเมินเปรียบเทียบกับทั้ง 5 องค์ประกอบพบว่า

ด้านสภาพแวดล้อมของการควบคุม มหาวิทยาลัยมีนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ โครงสร้างการจัดองค์กร การมอบอำนาจ การแบ่งแยกหน้าที่ และวิธีปฏิบัติงานที่สนับสนุนการ ดำเนินงานการควบคุมภายใน แต่อย่างไรก็ตามบุคลากรและผู้ปฏิบัติงานยังไม่เข้าใจและตระหนักถึง จริยธรรมจรรยาในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง รวมทั้งการปฏิบัติงานตามมตรฐานและมีการ ประเมินตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ

ค้านการประเมินความเสี่ยง มหาวิทยาลัย ได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยง ระบุปัจจัยเสี่ยง การวิเคราะห์ความเสี่ยง และกำหนดวิธีการควบคุมเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระดับ องค์กร และระดับกิจกรรม ยกเว้นการมีส่วนร่วมในการระบุปัจจัยเสียงของบุคลากรทั้งที่อาจเกิดขึ้น จากปัจจัยภายในและภายนอก

ค้านกิจกรรมการควบคุม ในค้านการเงินและบัญชีมหาวิทยาลัยได้แบ่งออกเป็น 5 ค้านคือ การรับเงิน การจ่ายเงิน เงินสคในมือ เงินพดรอง การบันทึกบัญชีและการจัดทำรายงานทางการเงิน มีการกำหนดนโยบายและแนวทางปฏิบัติงาน โดยจัดทำเป็นคู่มือ ระเบียบ ข้อบังคับ และมีการ สอบทานเอกสารที่เกี่ยวข้องโดยผู้บริหารทั้งระดับคณะและมหาวิทยาลัย มีการใช้งบประมาณเป็น เครื่องมือในการวัดผล แต่ยังไม่มีการนำผลการปฏิบัติจริงไปเปรียบเทียบกับสถาบันอื่นที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกันเท่านั้น

ค้านสารสนเทศและการสื่อสาร มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการมีระบบสารสนเทศและ การสื่อสารที่ดี มีการบรรจุแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ ทักษะและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยมาใช้ พัฒนาระบบงาน เช่น ระบบเอกสารการเงิน ระบบการบันทึกบัญชี ระบบการประมวลข้อมูลการเงิน และบัญชี แต่การประมวลผลข้อมูลและให้สารสนเทศในบางเรื่องยังไม่ทันกาล ซึ่งอาจส่งผลต่อการ ตัดสินใจของผู้บริหาร

ด้านการติดตามและประเมินผล คณะกรรมการการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัย ได้ ติดตามและตรวจสอบงบประมาณตามแผนงานที่ได้รับการอนุมัติกับค่าใช้จ่ายและเอกสารทางการ เงิน จัดทำรายงานการตรวจสอบเสนอแก่อธิการบดีทุกปี ยกเว้นในปีงบประมาณ 2547 ซึ่ง คณะกรรมการตรวจสอบภายในยังไม่ได้คำเนินการเนื่องจากอยู่ในระหว่างการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารและสถานภาพของมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาดังกล่าวมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ควรมี การพัฒนาคู่มือ แนวทางการคำเนินงานควบคุมภายใน และการให้ความรู้ในเรื่องการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการดูงาน ในค้านการควบคุมภายในแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพัฒนาและเสริมแรงให้ระบบ ควบคุมภายในมีคุณภาพและประสิทธิผลที่ดียิ่งขึ้น **Independent Study Title**

The Study on Internal Audit System in Financial and Accounting of Chiang Mai Rajabhat University

Author

Chuleekarn Chaimuangdee

Degree

Master of Accounting

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Chusri Taesiriphet Chairperson

Lecturer Puritad Inya

Member

ABSTRACT

The objective of the study on internal audit system in financial and accounting of Chiang Mai Rajabhat University is to study the internal audit system, assess performance forms of the system according to the internal control and the quality assurance system provided by the National Organization of Supreme Audit Institutions which compiled to the guideline of the committee of sponsoring organization of the treadway commission (COSO). The study methodology is to collect primary data using in-depth interview with responsible high level executives at University and faculty levels, members of Chiang Mai Rajabhat University's internal control formulation committee, internal audit committee, and the incumbent finance and accounting officers. The study then analyzed the internal control principles, guideline, procedure and performance forms of the financial and accounting system.

The Chiang Mai Rajabhat University has been formed an internal audit system establishing committee in responding to state administration's policy, regulation and guideline. The introduced internal audit system implies through whole process of financial and accounting practices and also verified by the University internal audit committee on its performances using provided key performance indicators to determine its effectiveness. The above mentions depict that Chiang Mai Rajabhat University internal audit system is interrelate with the guideline of the committee of sponsoring organization of the treadway commission (COSO) which comprise of 5

categories as followings, control environment, risk assessment, control activity, information communication, and monitoring. The analyzed study found as followings.

On control environment factor, Chiang Mai Rajabhat University has policy, goal, objectives and organizational structure, level of decision making, division of duties and codes of conducts which support its internal audit practices, nevertheless the University need to reinforce responsible personnel and relevant staff to practice with higher standard by conducting an internal audit system evaluation systematically.

On the risk assessment factor, the University has been conducted risk assessment at activity level. Though need to conduct the whole internal audit system risk assessment at organization level to identify risk factors and determine prevention measurement.

Regarding to the control activity, the University oversees 5 categories of accounting and financial under its internal audit system named collection, disbursement, cash on hand, advance, and financial report by identified its policy and codes of conducts compiling in policy manual and verified all relevant documents by supervisors at faculties and University levels using its budgeting as a tool for effectiveness measurement. This is suggested by COSO to compare effectiveness measurement results with similar institutions.

On the information and communication, the University emphasized the important of communication and information on finance and accounting under its internal audit system by assigned knowledge and skillful personnel with up to date software and sophisticated equipments for its system. Since it was newly introduced software and equipments, some information and communication tasks were not completed on demand schedule.

Regarding to the monitoring and evaluating factor, the University internal audit committee is responsible to follow up and audit the approved plan's budget with existing expenditure including financial documents, then provide internal auditing report to the University's president annually. Unfortunately the University internal audit committee was not audit due to transformation of its executives and University's status.

The study recommended that Chiang Mai Rajabhat University's internal control system and performances should be compiled and incorporate in the existing guideline of practice for further development and reinforcement to the better quality and efficiency in its internal control system.